

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง

ดร.จิตฤดี วีระเวสท์
รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๔

เนื้อหาของคำฟ้อง

ต่อจากคราวที่แล้ว กล่าวถึง **คำฟ้องต้องครบองค์ประกอบความผิด**

❖ คำบรรยายฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ถือเป็นฟ้องที่ไม่ชอบมาแต่ต้น โจทก์จะขอแก้ไขให้สมบูรณ์ในภายหลังไม่ได้ หรือแม้ศาลจะเห็นเองในชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลก็ไม่อาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้องได้เช่นกัน (ฎีกาที่ ๑๐๖๒/๒๕๐๔, ๑๕๖/๒๕๒๘)

❖ คดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ซึ่งต้องมีการไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าโจทก์บรรยายฟ้องขาดองค์ประกอบความผิด ศาลยกฟ้องได้โดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน (ฎีกาที่ ๔๕๕๒/๒๕๖๔, ๘๘๘/๒๕๒๓, ๒๓๕๓/๒๕๔๔, ๑๔๕๕/๒๕๒๓) และที่ ๖๕๒๓/๒๕๕๓)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แม้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเมื่อข้อเท็จจริงได้ความจากพยานหลักฐานของโจทก์ว่าการกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบความผิดที่ฟ้องก็ฟังได้แล้วว่าคดีมีมูล ไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานหลักฐานจนปราศจากข้อสงสัยว่ามี การกระทำความผิดตามฟ้องจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น เหมือนดังเช่นในชั้นพิจารณา แต่ข้อเท็จจริงที่ได้ความในชั้นไต่สวน มูลฟ้องก็ต้องมาจากพยานหลักฐานที่ไม่ต้องห้ามมิให้รับฟังตาม กฎหมายและต้องไม่มีข้อพิรุธอันเป็นที่ประจักษ์ด้วย หนังสือรับสภาพ หนีที่อ้างว่าเป็นเอกสารปลอมจึงถือเป็นพยานหลักฐานสำคัญใน การพิสูจน์ความผิดตามฟ้อง แต่โจทก์ทั้งสามไม่ได้นำมาแสดงต่อศาล หรือขอให้ศาลหมายเรียกจาก ...

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

... ผู้ครอบครองเอกสารมาอ้างเป็นพยาน ทำให้ไม่อาจตรวจสอบ ลายมือชื่อในหนังสือรับสภาพหนีได้ และก็ไม่ได้นำโจทก์ที่ ๓ และ น. ซึ่งเป็นประจักษ์พยานมาเบิกความยืนยันว่าลายมือชื่อในหนังสือรับ สภาพหนีไม่ใช่ของตน คงมีโจทก์ที่ ๒ มาเบิกความปากเดียว อันเป็น พยานบอกเล่า ทั้งที่โจทก์ที่ ๓ และ น. มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและอยู่ใน วิสัยที่จะติดตามมาเบิกความได้ จึงมิใช่กรณีมีเหตุจำเป็นและไม่เข้า ข้อยกเว้นที่จะให้รับฟังได้ จึงต้องห้ามมิให้รับฟังตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ คดีโจทก์ทั้งสามไม่มีมูลความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้ เอกสารปลอมตามฟ้อง (ฎีกาที่ ๔๕๕๒/๒๕๖๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การที่ศาลยกฟ้องเพราะเหตุฟ้องของโจทก์ขาดองค์ประกอบความผิด ถือว่าศาลได้วินิจฉัยในเนื้อหาของความผิดที่โจทก์ฟ้องจำเลยแล้ว คำพิพากษาจึงเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป (ฎีกา ๒๘๕/๒๕๖๐, ๒๗๕๗/๒๕๔๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะโจทก์บรรยายฟ้องไม่ชอบ โดยยังมีได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยตามข้อกล่าวหาของโจทก์ ถือไม่ได้ว่าได้มีการวินิจฉัยความผิดซึ่งได้ฟ้องอันจะเป็นเหตุให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับสิ้นไป โจทก์ย่อมฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๗๑๐๖/๒๕๕๗)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง เพราะโจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) โดยยังมีได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสองตามข้อกล่าวหาของโจทก์ทั้งสอง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ทั้งสองที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ระงับสิ้นไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ฟ้องโจทก์ทั้งสองคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน (ฎีกาที่ ๒๕๕๕/๒๕๖๔ และที่ ๔๓๑๒/๒๕๓๑)...

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...โดยศาลคดีก่อนเห็นว่า ความผิดฐานฟ้องเท็จ โจทก์ทั้งสองต้องบรรยายฟ้องถึงข้อความตามที่อ้างว่าเป็นเท็จ โดยมีความจริงว่าอย่างไร และผู้กระทำทราบว่าความที่นำไปฟ้องนั้นเป็นเท็จด้วย แต่โจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายฟ้องยืนยันข้อเท็จจริงที่เป็นความจริงด้วยว่าความจริงจำเลยทั้งสองทราบเป็นอย่างดีมาก่อนว่า ความที่นำไปฟ้องนั้นเป็นเท็จ ถือว่าฟ้องโจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายของจำเลยทั้งสองที่อ้างว่าจำเลยทั้งสองฟ้องเท็จพอสมควรทำที่จะให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดี จึงเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การบรรยายฟ้องของโจทก์ ไม่จำเป็นต้องใช้
ถ้อยคำตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอย่าง
เคร่งครัด เพียงแต่บรรยายให้เข้าใจได้ว่า
จำเลยกระทำการครบองค์ประกอบของ
ความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็เพียงพอ
ใช้ได้แล้ว (ฎีกาที่ ๗๐๖/๒๕๑๖ และที่ ๒๕๓๗/
๒๕๖๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

- ❁ ไม่ได้บรรยายคำว่า “โดยทุจริต” แต่ใช้คำว่า “บังอาจ”
(ฎีกาที่ ๖๕๕/๒๕๐๒ (ปชญ), ๓๕๘๘/๒๕๒๖, ๖๗๑๑/
๒๕๓๕ และที่ ๒๗๒๒/๒๕๔๕)
- ❁ ใช้ถ้อยคำ “ไต่ตรงไว้ก่อน” โดยมีได้บรรยาย
ลักษณะว่ากระทำการนั้นอย่างไร เป็นฟ้องสมบูรณ์แล้ว
(ฎีกาที่ ๑๓๒๒๗/๒๕๕๓)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าโจทก์บรรยายลักษณะการกระทำของจำเลยเข้า
ข่ายทำให้เข้าใจว่าต้องมีการเตรียมการวางแผนมาก่อน
แต่มิได้บรรยายว่ากระทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อน แม้จะมี
คำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๕
มาด้วย ศาลก็จะลงโทษจำเลยตามมาตรา ๒๘๕ (๔)
ไม่ได้ จำเลยคงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘
เท่านั้น (ฎีกาที่ ๑๕๕๗/๒๕๒๒)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การที่โจทก์บรรยายลักษณะการกระทำของจำเลยเข้าข่ายทำ
ให้เข้าใจว่าจำเลยฆ่าผู้ตายโดยกระทำทารุณโหดร้าย แต่ไม่ได้
บรรยายว่าจำเลยกระทำโดยทารุณโหดร้าย แม้จะมีคำขอท้าย
ฟ้องให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๕ มาด้วย ศาลก็ลงโทษ
จำเลยตามมาตรา ๒๘๕ (๕) ไม่ได้ เพราะเป็นเรื่อง
นอกเหนือไปจากที่โจทก์ฟ้องและไม่ใช่เรื่องที่โจทก์ประสงค์
ให้ลงโทษ จำเลยคงมีความผิดตามมาตรา ๒๘๘ เท่านั้น
(ฎีกาที่ ๑๖๕๓/๒๕๓๑)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

- A** บรรยายฟ้องว่า จำเลยแต่ละคนต่างด่าทอและยกถังไม้ทุ้มใส่กันที่ตลาดพอเข้าใจได้ว่าเป็นการทะเลาะอื้ออึงในสาธารณสถาน (ฎีกาที่ ๘๘๔/๒๕๑๕)
- B** บรรยายฟ้องว่า จำเลยเป็นผู้ใหญ่บ้านโดยไม่ระบุถ้อยคำว่าเป็นเจ้าพนักงาน ถือว่าโจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายแล้ว (ฎีกาที่ ๓๘๘/๒๕๕๒)
- C** บรรยายฟ้องว่า จำเลยปลอมเช็ค โดยไม่บรรยายว่าปลอมตัวเงินก็สามารถทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว เพราะเช็คเป็นตัวเงินชนิดหนึ่ง (ฎีกาที่ ๘๐๕๑/๒๕๔๗)

เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การบรรยายฟ้องว่าจำเลยทำร้ายร่างกายผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือได้กระทำการตามหน้าที่ เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ย่อมถือว่าครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๖ แล้ว ไม่จำเป็นต้องบรรยายว่าจำเลยได้รู้หรือไม่ว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำหรือได้กระทำการตามหน้าที่แต่อย่างใด (ฎีกาที่ ๒๘๓๖/๒๕๖๔)

เนื้อหาของคำฟ้อง

สรุปข้อ (๒.๑) โจทก์ต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด หมายถึงการบรรยายถึงข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย

ถ้าฟ้องโจทก์ขาดสาระสำคัญ ไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิด แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ก็ถือว่าเป็นการรับสารภาพตามฟ้องที่ไม่เป็นความผิด ศาลต้องพิพากษายกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา

(๒.๒) ต้องบรรยายถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเวลาซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ พอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

- ▶ “เวลา” หมายความว่า วัน เดือน ปี ที่เกิดการกระทำความผิด
- ▶ มิได้หมายความว่า เวลากลางวัน หรือกลางคืน เท่านั้น

การบรรยายห้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ห้องที่ไม่ได้กล่าวถึงเวลากลางวันหรือกลางคืนจะไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ ต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไปว่าห้องนั้นกล่าวถึงเวลาพอจะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีหรือไม่

การบรรยายห้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

❖ ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์เต็มใจไปด้วย จำเลยจะกระทำไปในเวลากลางวันหรือกลางคืน ก็หาเป็นสาระสำคัญแห่งการกระทำผิดไม่...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

...คดีนี้จำเลยให้การรับสารภาพ มิได้หลงต่อผู้ในข้อที่ มิได้กล่าวไว้นั้น จำเลยยอมเข้าใจว่าโจทก์กล่าวหาว่า จำเลยกระทำผิดในเวลากลางวันหรือกลางคืน ดังนั้น จะถือว่าฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลากระทำผิดถึงขนาดเป็นฟ้องไม่ชอบหาได้ไม่ ฟ้อง โจทก์จึงมีรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาพอสมควรทำที่จะ ให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี (ฎีกาที่ ๑๓๖๓๗/๒๕๕๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๑๔๖/๒๕๒๖

โจทก์บรรยายฟ้องว่า “เมื่อวันที่...พฤษภาคม ๒๕๒๓ โดยไม่ได้ระบุ วันที่ โจทก์นำเช็คดังกล่าวไปเบิกเงินจากธนาคาร แต่ธนาคารปฏิเสธ การจ่ายเงิน” คำบรรยายฟ้องดังกล่าวถือไม่ได้ว่าเป็นการระบุวันกระทำ ผิดหรือวันที่ความผิดเกิดขึ้น แม้จะระบุเดือนและปี แต่เดือนพฤษภาคม มีถึง ๓๑ วัน จึงไม่อาจทราบได้ว่าจำเลยกระทำผิดหรือความผิดเกิดขึ้น วันใดในเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๓ ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) การที่โจทก์นำสืบหลักฐานการคืนเช็คต่อศาลในชั้น ใต้สวนมูลฟ้องนั้น หากอาจทำให้คำฟ้องที่ไม่สมบูรณ์กลายเป็นคำฟ้องที่ สมบูรณ์ไปได้ไม่

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

➔ การบรรยายฟ้องระบุวันเวลาจำเลยกระทำผิดในอนาคต เป็นฟ้องไม่ชอบ

ฎีกาที่ ๒๕๘๘/๒๕๔๓

โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ กล่าวหาว่า จำเลยกระทำความผิดเมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด อันเป็นการกล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดภายหลังวันที่โจทก์ยื่นฟ้อง ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ก็เป็นการรับสารภาพตามฟ้องที่ไม่เป็นความผิด **ไม่อาจรับฟังลงโทษจำเลยได้**

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

หมายเหตุ

ในคดีความผิดต่อ พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ ใบคืนเช็คนับว่าเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินในวันใดและด้วยเหตุผลใด หากโจทก์ส่งสำเนาใบคืนเช็คโดยแนบติดมาท้ายฟ้อง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้อง เช่นนี้ยอมทำให้จำเลยเข้าใจฟ้องได้ว่าจำเลยกระทำความผิดวันใด ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม (เทียบเคียงตามนัยฎีกาที่ ๔๕๑/๒๕๓๔)

การบรรยายฟ้องที่มีเวลาเกิดเหตุทั้งก่อนและหลังวันฟ้อง เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๕๘๕/๒๕๒๔)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

➔ การบรรยายฟ้องที่ระบุการกระทำของจำเลยขัดแย้งกันเอง เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๑๕๐๔/๒๕๒๒)

ฎีกาที่ ๑๕๗๖/๒๕๒๕

บรรยายฟ้องว่าจำเลยให้การในชั้นสอบสวนว่าอย่างไรและเบิกความในชั้นศาลว่าอย่างไร แล้วสรุปว่าจำเลยกระทำผิดฐานแจ้งความเท็จหรือเบิกความเท็จ โดยอ้างว่าหากข้อความที่จำเลยให้การในชั้นศาลเป็นความจริง ที่จำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวนก็ย่อมเป็นเท็จ และหากข้อความที่ให้การต่อพนักงานสอบสวนเป็นความจริง การเบิกความต่อศาลก็ย่อมเป็นเท็จ แสดงว่าโจทก์เองก็ไม่ทราบว่าเป็นความจริงเป็นอย่างไร จึงเป็นฟ้องที่ขัดกันเองอยู่ในตัว ไม่อาจทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาและต่อสู้คดีได้ถูกต้อง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๕๐๔/๒๕๒๒

โจทก์บรรยายฟ้องเป็นสองตอน ตอนแรกว่าจำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวนด้วยข้อความอย่างหนึ่ง ตอนที่สองว่าจำเลยเบิกความต่อศาลด้วยข้อความอีกอย่างหนึ่งไม่ตรงกัน สรุปลงท้าย โจทก์บรรยายว่า จำเลยกระทำผิดฐานแจ้งความเท็จเพราะความจริงเป็นดังจำเลยเบิกความต่อศาล หรือมิฉะนั้น จำเลยกระทำผิดฐานเบิกความเท็จเพราะความจริงเป็นดังจำเลยให้การต่อพนักงานสอบสวน โจทก์มิได้บรรยายฟ้องให้ชัดว่าจำเลยกระทำผิดฐานใด ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

... การที่บรรยายฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐานแจ้งความเท็จหรือมิฉะนั้น จำเลยกระทำความผิดฐานเบิกความเท็จ เป็นฟ้องที่ขัดกันไม่ยืนยันการกระทำความผิดของจำเลยให้แน่นอน ทั้งฟ้องโจทก์มิได้ยืนยันข้อเท็จจริงใดเป็นความเท็จ ข้อเท็จจริงใดเป็นความจริง การกระทำของจำเลยต้องมีข้อเท็จจริงเป็นความเท็จหรือเป็นความจริงเพียงอย่างเดียว มิใช่เป็นได้ทั้งสองอย่างดังที่โจทก์กล่าวมาในฟ้องเช่นนั้น ฟ้องโจทก์จึงไม่สมบูรณ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

- ❁ การบรรยายฟ้องที่ระบุว่า จำเลยเบียดบังทรัพย์ก่อนวันที่เข้าครอบครองทรัพย์ เป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๓๘๒๓/๒๕๔๘)
- ❁ การบรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดฐานรับของโจรก่อนความผิดมูลฐานอื่น ๆ เป็นฟ้องที่ขัดต่อสภาพและลักษณะของการกระทำความผิด ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๓๓๐/๒๕๔๘)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

แต่กรณีบรรยายฟ้องว่า ไม่ทราบตัวผู้ลัก
ทรัพย์ แต่ต่อมาพบทรัพย์ที่หายไปอยู่ที่
จำเลย โจทก์ยอมฟ้องขอให้ลงโทษฐาน
ลักทรัพย์หรือรับของโจรได้ ไม่มีความ
ขัดแย้งกัน

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๔๖/๒๕๔๖

โจทก์บรรยายฟ้องว่า ได้เกิดเหตุคนร้ายหลายคนร่วมกันลักทรัพย์ของ
ผู้เสียหาย ต่อมาเจ้าพนักงานจับกุมจำเลยได้พร้อมทรัพย์ที่ถูกคนร้ายลัก
ไปดังกล่าว ทั้งนี้จำเลยกับพวกร่วมกันเป็นคนร้ายลักทรัพย์ หรือ
มิฉะนั้นจำเลยกับพวกร่วมกันรับของโจร คำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวมิได้
มีข้อความใดยืนยันหรือทำให้เข้าใจได้ว่าจำเลยกระทำผิดฐานลักทรัพย์
หรือรับของโจร ทั้งมิได้มีความขัดแย้งกัน แต่เป็นการบรรยาย
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพื่อให้ศาลวินิจฉัยเลือกลงโทษตามที่ศาลจะพึง
ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานของโจทก์ จึงเป็นฟ้องที่สมบูรณ์ตาม
ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

การบรรยายฟ้องว่า **ลักทรัพย์ในเวลา กลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน** แต่มิได้นำสืบว่าเหตุเกิดเวลากลางคืน ศาลต้องฟังให้เป็นประโยชน์แก่จำเลยว่าเหตุเกิดเวลากลางวัน (ฎีกาที่ ๔๘๕๓/๒๕๔๕, ๘๕๓๖/๒๕๕๑)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๕๓๖/๒๕๕๑

โจทก์ได้บรรยายถึงการกระทำความผิดของจำเลยได้ความว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๘ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด... แม้คำบรรยายฟ้องของโจทก์พอที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีว่าวันเวลาที่จำเลยกระทำความผิดเป็นช่วงเวลาใด และจำเลยให้การรับสารภาพข้อหาดลักทรัพย์ตามฟ้องก็ตาม แต่โจทก์ไม่ได้้นำสืบเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุให้ศาลเห็นว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ซึ่งความจริงเหตุอาจจะเกิดในเวลากลางวันก็ได้ จึงต้องยกประโยชน์ให้แก่จำเลย โดยฟังได้เพียงว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางวัน

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

กรณีที่โจทก์ระบุเฉพาะวัน เดือน ปี โดยมีได้ระบุเวลากลางวันหรือกลางคืน แต่ระบุเวลาชัดเจนว่า ๗ นาฬิกา ก็ไม่จำเป็นต้องระบุอีกว่าเป็นเวลากลางวันอีก

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

- A** แต่ถ้าลักษณะของการกระทำความผิดตามที่ฟ้องนั้น เข้าใจได้ว่าเป็นเวลาไหน แม้จะไม่ได้ระบุเวลาดังกล่าวไว้ ก็ย่อมเข้าใจได้ว่าการกระทำนั้นเกิดในเวลาใด ไม่ทำให้เป็นฟ้องเคลือบคลุม
- B** การเบิกความเท็จ การนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ
- C** ความผิดต่อ พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ ที่ความผิดเกิดขณะธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินนั้น เมื่อพิจารณาตามลักษณะของการกระทำสามารถทราบได้ว่าเป็นเวลากลางวัน อันเป็นเวลาตามราชการ (ฎีกาที่ ๑๕๑๗/๒๕๕๒)
- D** เล่นการพนันสลากกินรวบ (ฎีกาที่ ๑๖๒๖/๒๕๐๖ (ปชญ))

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

กรณีไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะระบุวัน เวลาเกิดเหตุได้อย่างแน่ชัด การบรรยายฟ้อง อาจระบุเป็นช่วงระยะเวลาโดยประมาณ หรือ ระบุว่าเหตุเกิดระหว่างวันที่เท่าใดถึงวันที่เท่าใด วันเวลาใดไม่ปรากฏชัดก็ได้ (ฎีกาที่ ๕๕๘๑/๒๕๖๒)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๒๕๕/๒๕๖๓

โจทก์บรรยายฟ้องระบุวันเวลากระทำความผิดของจำเลยว่า เกิดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม เดือนมิถุนายน เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลากลางวัน และระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลากลางวัน วันใดไม่ปรากฏชัด ซึ่งรวมเอาวันเสาร์และวันอาทิตย์เข้าไปด้วย แต่ก็เป็นเพราะโจทก์ไม่อาจทราบวันกระทำความผิดที่แน่ชัดของจำเลยได้...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

...อย่างไรก็ดี ถือเป็นเรื่องที่โจทก์สามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้ว่า การกระทำนั้นเกิดขึ้นในวันที่โรงเรียนมีการเรียนการสอนตามปกติในเวลาราชการในช่วงระหว่างวันที่ซึ่งบรรยายไว้ในฟ้อง อันเป็นเพียงรายละเอียด การบรรยายฟ้องของโจทก์จึงเป็นอีกลักษณะหนึ่งของการกล่าวถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลากระทำผิด ดังที่ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) บังคับไว้ ซึ่งเพียงพอจะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องของโจทก์จึงไม่เกิดข้อสงสัย

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๒๓๐๕/๒๕๖๔

คำฟ้องโจทก์บรรยายเวลาที่เกิดการกระทำผิดว่า เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๖๐ เวลากลางวัน โดยมีได้ระบุว่า เหตุคดีนี้เกิดในวันใด เดือนใด เนื่องจากโจทก์ไม่ทราบวันกระทำผิดที่แน่ชัด และได้ความตามรายงานการสืบเสาะว่าจำเลยก็จำวันที่ตนเองกระทำผิดไม่ได้คงจำได้แต่เพียงว่าได้กระทำผิดเมื่อประมาณกลางปี ๒๕๖๐ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามที่โจทก์บรรยายฟ้องมีการกระทำผิดเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และจำเลยให้การรับสารภาพโดยมิได้หลงต่อสู้อยู่ในเรื่องวันเวลากระทำผิด ย่อมถือว่าโจทก์ได้บรรยายข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเวลากระทำผิดพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว จึงเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

หมายเหตุ วันที่รู้เรื่องความผิดไม่ใช่องค์ประกอบของความผิดและไม่ใช่รายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาที่จำเลยกระทำ ความผิด

✘ ในชั้นตรวจคำฟ้อง แม้ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ศาลก็มีอำนาจสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ดังนั้น เพื่อทราบว่าคุณโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องได้ (ฎีกาที่ ๕๐๘๕/๒๕๔๐)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

กรณีฟ้องไม่ได้ระบุวันเวลาที่จำเลยกระทำ ความผิด แต่หากคำร้องขอผิดฟ้องฝากขัง ซึ่งพออนุมูลมถือว่าเป็นส่วนประกอบของ คำฟ้องได้ระบุวันเวลาที่จำเลยกระทำ ความผิดไว้ ย่อมเพียงพอให้จำเลยเข้าใจได้ แล้ว (ฎีกาที่ ๔๔๔/๒๕๕๐)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

โจทก์**พิมพ์วันเวลา**ที่จำเลยกระทำความผิดใน
คำฟ้อง/บันทึกการฟ้องด้วยวาจา**ผิดพลาดไป**
แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดข้อเท็จจริงอื่น
ประกอบและทำให้จำเลยเข้าใจว่าวันที่เกิด
เหตุแท้จริงคือวันใด ซึ่งทำให้จำเลยเข้าใจ
ข้อหาได้ดี ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม (ฎีกาที่
๑๗๕๗/๒๕๕๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๗๐/๒๕๖๕ โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเมื่อวันที่ ๒๕
กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยบรรยายฟ้องในข้อ ๑ ว่าจำเลย
กระทำความผิดเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แต่
ตามคำร้องขอฝากขังคดีหมายเลขดำที่ ฝ.๒๑๐/๒๕๖๒
ระบุพฤติการณ์แห่งคดีว่า เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม
๒๕๖๒ ช. พนักงานรักษาความปลอดภัยของผู้เสียหาย
ตรวจค้นรถคันที่จำเลยเป็นผู้ขับพบสิ่งผิดปกติ จึงใช้
กล้องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ถ่ายภาพวัตถุต้องสงสัย ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

ทั้งฟ้องข้อ ๒ บรรยายว่า เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา กลางวัน เจ้าพนักงานจับจำเลยได้ ต่อมาวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำเลยได้รับการปล่อยตัวไป จึงเป็นที่ เข้าใจได้ว่า เหตุคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ มิใช่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งพออนุโลมได้ว่าคำร้อง ขอฝากขังถือเป็นส่วนประกอบของคำฟ้อง และถือว่าฟ้อง ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวันเวลาโดยผิดหลง เมื่อจำเลยให้ การรับสารภาพ แสดงว่าจำเลยมิได้หลงต่อสู้อัยการ ฟ้องโจทก์จึง ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลา (ต่อ)

กรณีฟ้องระบุวันเวลาเกิดเหตุแตกต่าง จากวันที่ระบุในใบนำส่งตัวผู้บาดเจ็บ ให้ดูรายละเอียดข้อเท็จจริงอื่นประกอบ ว่าสามารถทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี หรือไม่ (ฎีกาที่ ๒๕๔๘/๒๕๕๕)

ผลของการบรรยายห้องที่ไม่ระบุเวลา

- ▶ ห้องที่มีได้ระบุเวลากระทำความผิดไม่ใช่ห้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ศาลย่อมสั่งให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ หรือโจทก์อาจยื่นคำร้องขอแก้ไขห้องให้ถูกต้องได้ตามมาตรา ๑๖๓, ๑๖๔
- ▶ หากไม่มีการแก้ไขห้องให้ถูกต้องจนล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไขห้องแล้ว ศาลต้องยกฟ้อง (เทียบเคียงตามนัยฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓)

ผลของการบรรยายห้องที่ไม่ระบุเวลา (ต่อ)

- ⓐ ถ้าศาลวินิจฉัยว่าเป็นห้องที่ไม่ได้ระบุวันเวลากระทำความผิด จะเท่ากับเป็นการวินิจฉัยในเนื้อหาของความผิดแล้ว อันถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว (ฎีกาที่ ๖๘๓/๒๕๐๒ (ปชญ))
- ⓑ ย่อมทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับสิ้นไป ส่งผลให้โจทก์ฟ้องใหม่ไม่ได้

ผลของการบรรยายฟ้องที่ไม่ระบุเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๖๘/๒๕๑๕

เวลากระทำผิดเป็นข้อสำคัญที่โจทก์ต้องกล่าวในฟ้องและเป็นข้อเท็จจริงในเรื่องความผิดที่จำเลยกระทำ เมื่อศาลพิพากษายกฟ้องคดีก่อนเพราะฟ้องโจทก์ไม่ระบุเวลากระทำผิด จึงได้ชื่อว่าได้ยกฟ้องในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) โจทก์ไม่มีสิทธินำคดีมาฟ้องจำเลยอีก

ผลของการบรรยายฟ้องที่ไม่ระบุเวลา (ต่อ)

ฎีกาที่ ๕๑๓๗/๒๕๕๐

ข้อกล่าวหาของโจทก์ในคดีนี้กับคดีอาญาเรื่องก่อนมีมูลมาจากเหตุหรือการกระทำอันเดียวกันและศาลในคดีก่อนได้พิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาซึ่งเกิดการกระทำผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) ซึ่งถือว่าได้วินิจฉัยเนื้อหาข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นแห่งคดีแล้ว และโจทก์มิได้อุทธรณ์ จึงถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นคดีนี้จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่

(๒.๓) ต้องบรรยายถึง
ข้อเท็จจริงและ
รายละเอียดเกี่ยวกับ
สถานที่ซึ่งเกิด การ
กระทำนั้น ๆ พอสมควร
เท่าที่จะทำให้จำเลย
เข้าใจข้อหาได้ดี

“สถานที่” หมายถึง สถานที่ซึ่ง
เกิดการกระทำความผิด ซึ่งใน
คำฟ้องจะต้องระบุสถานที่เกิด
เหตุด้วย หากโจทก์ฟ้องโดย
มิได้ระบุสถานที่เกิดเหตุ ย่อม
เป็นฟ้องไม่สมบูรณ์ (ฎีกาที่
๗๖๘/๒๔๕๗)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

อย่างไรก็ตาม กฎหมายหาได้ระบุ
เฉพาะเจาะจงให้โจทก์ต้องระบุให้แน่ชัด
ว่าอยู่หมู่บ้านหรือตำบลใดเสมอไปไม่ เพียง
แค่โจทก์ต้องกล่าวไว้พอสมควรที่จะทำให้
จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ก็เป็นอันเพียงพอ
แล้ว (ฎีกาที่ ๕๕๑/๒๕๐๕ (ปชญ))

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๔๓๓๕-๔๓๓๘/๒๕๔๔

แม้คำฟ้องโจทก์บรรยายแต่เพียงว่าเหตุเกิดที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยไม่ได้ระบุตำบลเกิดเหตุให้ชัดเจน ก็ถือว่า คำฟ้องได้บรรยายถึงสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ แล้ว ทั้ง จำเลยมิได้ต่อสู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น และรูปคดีเป็นที่ เข้าใจว่าจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว การที่โจทก์ไม่ได้บรรยาย ฟ้องว่าเหตุเกิดที่ตำบลอะไรนั้นจึงเป็นเพียงรายละเอียดที่โจทก์ จะนำสืบให้ปรากฏในชั้นพิจารณาคำฟ้องของโจทก์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๓๗๕๘/๒๕๕๗

โจทก์ฟ้องกล่าวหาว่าจำเลยกล่าวข้อความหมิ่นประมาท โจทก์ทางโทรศัพท์ต่อ ค. บุคคลที่สามซึ่งโทรศัพท์มาจาก ประเทศญี่ปุ่น ขณะนั้นจำเลยอยู่ในประเทศไทย ทำงานอยู่ที่ บริษัท อ. แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าวันดังกล่าวจำเลยอยู่ที่ไหน จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ที่บริษัท ข. เช่นนี้ เห็นได้ว่า โจทก์ได้ บรรยายสถานที่เกิดเหตุว่าเหตุเกิดที่ประเทศญี่ปุ่นและ ประเทศไทย...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

... แต่จะเกิดเหตุที่บริษัทที่จำเลยทำงานอยู่ หรือเกิดที่
ภูมิลำเนาของจำเลยหรือที่ใดในประเทศไทย ไม่ทราบแน่ชัด
ซึ่งจำเลยสามารถรู้และเข้าใจได้ถึงข้อที่จำเลยถูกกล่าวหา
เพราะคำฟ้องได้กล่าวถึงบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการ
กระทำความผิดซึ่งจำเลยทราบอยู่แล้ว คำฟ้องโจทก์ได้
กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำ
ความผิดรวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องพอสมควรเท่าที่จะทำให้
จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)
แล้ว

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

การบรรยายฟ้องที่มีได้ระบุสถานที่เกิด
เหตุไว้ แต่หากคำร้องขอผิดฟ้องฝากขัง
ซึ่งพออนุมูลมถือว่าเป็นส่วนประกอบ
ของคำฟ้องได้ระบุสถานที่ที่จำเลยกระทำ
ความผิดไว้ ย่อมเพียงพอให้จำเลยเข้าใจ
ได้แล้ว (ฎีกาที่ ๑๗๗๘/๒๕๕๑)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสถานที่ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๒๒๒/๒๕๕๖

แม้คำฟ้องของโจทก์จะไม่ได้ระบุสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำความผิดก็ตาม แต่ในตอนท้ายของคำฟ้องกล่าวไว้ว่า ระหว่างสอบสวนจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ตามหมายจับของศาลชั้นต้นในคดีอาญาหมายเลขดำที่ พ.๑๗/๒๕๕๐ ซึ่งพออนุโลมได้ว่าเป็นส่วนประกอบของคำฟ้องและปรากฏว่าในสำนวนคดีดังกล่าวซึ่งรวมอยู่กับสำนวนคดีนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนที่ขอฝากขังจำเลยในขณะที่เป็นผู้ต้องหาได้ระบุสถานที่เกิดเหตุว่า เหตุเกิดที่โรงครัววัดอ่าวพร้าวเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๕ ตำบลเกาะกูด กิ่งอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ซึ่งจำเลยได้รับสำเนาคำร้องแล้ว มิได้โต้แย้งคัดค้าน จึงเป็นข้อบ่งชี้ว่าจำเลยย่อมจะเข้าใจได้ดีว่าเหตุเกิดที่ใดฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องที่สมบูรณ์ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

ผลของการบรรยายฟ้องที่ไม่ระบุสถานที่ (ต่อ)

A ฟ้องที่มีได้ระบุสถานที่กระทำความผิดไม่ใช่ฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด ศาลย่อมสั่งให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ หรือโจทก์อาจยื่นคำร้องขอแก้ไขฟ้องให้ถูกต้องได้ตาม มาตรา ๑๖๓, ๑๖๔

B หากไม่มีการแก้ไขฟ้องให้ถูกต้องจนล่วงเลยเวลาที่จะแก้ไขฟ้องแล้ว ศาลต้องยกฟ้อง (ฎีกาที่ ๔๕๗๖/๒๕๕๖)

ผลของการบรรยายห้องที่ไม่ระบุสถานที่ (ต่อ)

- ▶ หากศาลวินิจฉัยว่าเป็นห้องที่ไม่ได้ระบุสถานที่เกิดเหตุ เท่ากับเป็นการวินิจฉัยในเนื้อหาของความผิด อันถือว่า ศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว
- ▶ ย่อมทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับสิ้นไป ส่งผลให้โจทก์ฟ้องใหม่ไม่ได้ (ฎีกาที่ ๑๕๒๕/๒๕๒๒)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล

(๒.๔) ต้องบรรยายถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

หากบุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะอันเป็นองค์ประกอบความผิด โจทก์ต้องบรรยายมาในฟ้อง มิฉะนั้น จะเป็นฟ้องไม่ชอบ

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

โจทก์ระบุเพียงว่าจำเลยชู้เชียวขึ้นใจพวกพ่อค้าหมูในตลาดบางรัก เป็นจำนวนหลายสิบคน โดยไม่ระบุบุคคลผู้ถูกชู้เชียวขึ้นใจว่าเป็นใครแม้แต่คนเดียว นั้น ไม่มีทางที่จะให้จำเลยเข้าใจได้เลยว่าพ่อค้าหมูคนใดที่โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยได้ชู้เชียวบ้างกับ พ่อค้าหมูรายใดจำเลยไม่ได้บ้าง เมื่อจำเลยให้การตัดฟ้องว่า ฟ้องของโจทก์เคลื่อน คดีไม่ระบุเจ้าทุกข์หรือผู้เสียหาย เช่นนี้ศาลต้องยกฟ้อง (ฎีกาที่ ๑๐๓๘/๒๕๕๒)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๔๒๒/๒๕๓๐

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองฐานชิงทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ ประกอบด้วยมาตรา ๓๔๐ ตี โดยมิได้บรรยายว่าทรัพย์ที่ถูกประทุษร้ายเป็นของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ย่อมเป็นฟ้องที่ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิดของกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้ฟ้องโจทก์ไม่ได้กล่าวถึงตัวบุคคลผู้ถูกจำเลยชู้เชียวและเป็นเจ้าของทรัพย์ไว้เลย ถือได้ว่าฟ้องโจทก์ไม่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีอีกด้วย ฟ้องโจทก์จึงไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๑๐๓๐๗/๒๕๕๗

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันพาอาวุธมีดติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร และร่วมกันทำร้าย ร่างกายโดยเตะ ต่อย และตีที่ใบหน้าและลำตัว กับใช้อาวุธมีดแทง ผู้เสียหายที่ ๒ ที่หัวไหล่ซ้าย ชายโครง และหน้าท้องเป็นเหตุให้รับ อันตรายสาหัส โดยไม่ปรากฏว่ามีบุคคลอื่นร่วมกระทำความผิดกับ จำเลยที่ ๑ ทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ อีก ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการ พิจารณาว่า จำเลยทั้งสองมิได้พาอาวุธมีดติดตัวมา และจำเลยที่ ๒ มิได้ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ หากแต่ได้ร่วมกับพวกที่เหลือ อีก ๔ ถึง ๕ คน โดยพวกคนหนึ่งเป็นผู้ใช้อาวุธมีดแทงผู้เสียหายที่ ๒ ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

 ...จึงเป็นข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายที่อ้าง ว่าจำเลยได้กระทำความผิด รวมทั้งรายละเอียดของบุคคลที่ เกี่ยวข้องที่โจทก์ไม่ได้กล่าวมาในฟ้อง ซึ่งการเป็นตัวการร่วมกัน กระทำความผิดนั้น ป.อ. มาตรา ๘๓ บัญญัติว่า ผู้เป็นตัวการต้อง ระวังโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ผู้เป็น ตัวการแต่ละคนจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นแม้ตนไม่ได้ กระทำเพราะต่างถือเอาการกระทำและเจตนาของกันและกันเป็น ของตน ข้อเท็จจริงว่ามีการร่วมกันกระทำความผิดกับบุคคลอื่น นอกเหนือไปจากบุคคลที่โจทก์กล่าวมาในฟ้องจึงเป็นข้อสำคัญ ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

...เมื่อโจทก์กล่าวในฟ้องเพียงว่าจำเลยทั้งสองเท่านั้นที่ร่วมกันกระทำความผิดโดยไม่มีบุคคลอื่นอีก ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณา จึงแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องในข้อสาระสำคัญ มีข้อแตกต่างที่เป็นเพียงรายละเอียดที่ศาลจะลงโทษจำเลยที่ ๒ ตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ย่อมลงโทษจำเลยที่ ๒ ในฐานะที่เป็นตัวการร่วมกับพวกที่หลือพาอาวุธมีติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร และร่วมกันทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสไม่ได้ ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

... แต่เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องให้ลงโทษจำเลยที่ ๒ ในฐานะร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ มาด้วยว่า จำเลยที่ ๒ เตะ ต่อย และ ถีบผู้เสียหายที่ ๒ เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๗ ความผิดดังกล่าวย่อมรวมถึงการใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๑ ด้วย ถือได้ว่าความผิดตามฟ้องรวมการกระทำหลายอย่างซึ่งแต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

- **ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลนี้ยังไม่ถึงขนาดเป็นองค์ประกอบความผิด**
- เพียงแต่เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเท่านั้น ซึ่ง กฎหมายกำหนดว่าโจทก์จะต้องบรรยายฟ้องมาให้เพียงพอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

ฎีกาที่ ๖๔๗๕/๒๕๕๔

โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยใช้อาวุธปืนสั้นชิงทรัพย์ตามรายการทรัพย์ท้ายฟ้อง รวมเป็นเงิน ๑๘,๑๐๐ บาท ของผู้เสียหายไปโดยทุจริต โดยจำเลยใช้อาวุธปืนจู่โจมในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายใช้อาวุธปืนยิงให้ตายหากขัดขืน เพื่อความสะดวกแก่การลักทรัพย์พาทรัพย์นั้นไปให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์และให้พ้นจากการจับกุม อันเป็นการกล่าวถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ตามที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)... แล้ว

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

...แม้โจทก์จะไม่ได้ระบุชื่อผู้เสียหายที่เป็นเจ้าของทรัพย์สิน แต่ความผิดฐานลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์องค์ประกอบแห่งความผิดดังกล่าวอยู่ที่การเอาทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ซึ่งเมื่ออ่านคำฟ้องโดยตลอดแล้ว ที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไปโดยทุจริต ย่อมเข้าใจได้ว่าจำเลยลักเอาทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ทรัพย์สินของจำเลยหรือเป็นทรัพย์สินไม่มีเจ้าของไปโดยทุจริต **เช่นนี้ฟ้องของโจทก์จึงบรรยายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งของพอสมควรที่จำเลยจะต่อสู้คดีได้แล้ว** โดยไม่จำเป็นต้องระบุชื่อผู้เสียหาย มิฉะนั้นหากไม่ทราบชื่อของผู้เสียหายก็จะทำให้ไม่มีทางที่จะฟ้องคดีในความผิดฐานลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นเจตนารมณ์ของกฎหมาย

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๑๐๑๐๘/๒๕๕๓

ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) การบรรยายฟ้องให้บรรยายถึงบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี เพื่อจำเลยจะต่อสู้คดีได้ถูกต้องเท่านั้น การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า **หลังจากจำเลยรับของโจรซึ่งเป็นโทรศัพท์มือถือแล้ว จำเลยนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้มีชื่อ ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจยึดทรัพย์สินจากผู้มีชื่อเป็นของกลาง อันเป็นการบรรยายถึงการกระทำที่อ้างว่าจำเลยรับของโจรเพื่อค้ากำไร** ซึ่งทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว **โดยไม่ต้องระบุชื่อผู้รับของกลางไว้จากจำเลยอีก** ดังนี้ ฟ้องของโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

๒ ฎีกาที่ ๑๘๐๘/๒๕๑๒

โดยปกติในคดีลักทรัพย์ ฟ้องย่อมต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์เพื่อจำเลยจะต่อสู้คดีได้ แต่กฎหมายก็ได้บังคับเด็ดขาดว่าต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์เสมอไป เช่น ในกรณีที่ไม้อาจทราบตัวเจ้าของทรัพย์แน่นอนไม่ได้ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า ผู้อยู่ใกล้บริเวณเพลิงไหม้จำนวนมากต่างพากันขนของหนีไฟ จำเลยลักกระบุก้อจารบีของผู้ขนย้ายสิ่งของหนีไฟโดยทุจริต ดังนี้ พอจะเข้าใจได้ว่าทรัพย์เป็นของคนใดคนหนึ่งในพวกขนของหนีไฟ แล้วจำเลยบังอาจลักเอาไป เท่ากับฟ้องระบุตัวเจ้าของทรัพย์ไว้พอสมควรที่จำเลยต่อสู้คดีได้แล้ว ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

การบรรยายฟ้องที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้เสียหาย แต่หากในคำร้องผิดฟ้องฝากขังซึ่งพออนุมานว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องได้ ระบุชื่อผู้เสียหายไว้แล้ว ย่อมสามารถทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี (ฎีกาที่ ๑๒๕๐/๒๕๒๑)

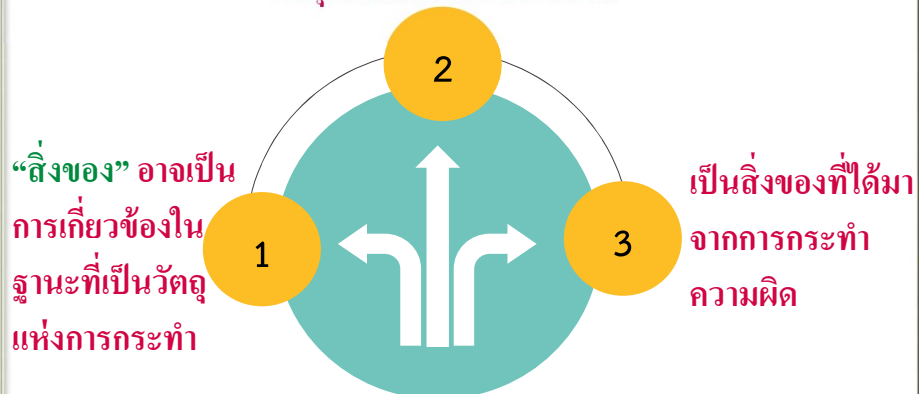
การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับบุคคล (ต่อ)

การบรรยายฟ้องถึงชื่อผู้เสียหายที่ไม่ตรงกับชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บตามสำเนาผลการตรวจชั้นสูตรบาดแผลที่แนบมาทำยฟ้อง เพียงแต่แสดงว่าไม่ใช่ผลการตรวจชั้นสูตรบาดแผลของผู้เสียหายเท่านั้น ไม่ได้ทำให้เข้าใจว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามข้อเท็จจริงที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม (ฎีกาที่ ๔๑๗๑/๒๕๕๐)

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสิ่งของ

(๒.๕) ต้องบรรยายถึงสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

เป็นสิ่งของที่จำเลยใช้เป็น
อาวุธในการกระทำความผิด

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสิ่งของ (ต่อ)

ซึ่ง “สิ่งของ” นี้ โจทก์ต้องบรรยายมาในฟ้องให้ชัดเจนและเพียงพอที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีด้วย หากไม่มีรายละเอียดเพียงพอ่อมทำให้เป็นฟ้องเคลือบคลุม

ฎีกาที่ ๗๕๘/๒๔๗๘

ฟ้องของโจทก์ที่บรรยายกล่าวอ้างความลอย ๆ ว่าจำเลยลักทรัพย์ไปหลายอย่าง แต่ไม่ได้ระบุว่าเป็นทรัพย์อะไรเอาไปขายให้ใคร อะไรบ้าง ที่ไหนเมื่อไร เช่นนี้ ถือว่าเป็นฟ้องเคลือบคลุม ทำให้จำเลยเสียเปรียบในการต่อสู้คดี

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสิ่งของ (ต่อ)

ความคิดฐานพยายามลักทรัพย์ โจทก์เพียงบรรยายฟ้องเกี่ยวกับทรัพย์ไว้พอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีก็เป็นการเพียงพอแล้ว

ฎีกาที่ ๑๐๘๕๔/๒๕๕๓

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปในห้องพักอาศัยอันเป็นเคหสถานของโรงแรมที่เป็นที่เกิดภัยพิบัติสึนามิเพื่อลักทรัพย์สินของโรงแรมและของนักท่องเที่ยวที่เก็บรักษาไว้ในห้องพักดังกล่าว จำเลยทั้งสองลงมือกระทำความผิดแล้วแต่กระทำไปไม่ตลอดเพราะมีผู้พบเห็นและเข้าขัดขวางเสียก่อนจึงไม่อาจลักทรัพย์สินของผู้อื่นไปได้สำเร็จ...

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสิ่งของ (ต่อ)

...จะเห็นได้ว่า ฟ้องโจทก์บรรยายครบถ้วนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว เพียงแต่ไม่ได้ระบุนายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองพยายามลักเท่านั้น แต่เมื่ออ่านคำฟ้องโดยตลอดแล้ว ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลย ทั้งสองร่วมกันพยายามลักทรัพย์สินของผู้อื่น จึงเป็นการระบุนข้อเท็จจริง รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งของพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดีและต่อสู้อคดีได้ หากจำต้องระบุนายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองพยายามลักไม่ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว

การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับสิ่งของ (ต่อ)

การบรรยายฟ้องว่าจำเลยรับของโจรโทรศัพท์ ไม่จำเป็นต้องระบุนายเลขโทรศัพท์ เพราะเป็นเรื่องที่โจทก์นำสืบได้ในชั้นพิจารณา (ฎีกาที่ ๑๐๑๐๘/๒๕๕๓)

ฎีกาที่ ๒๓๒/๒๕๖๒

รายละเอียดที่ว่าเจ้าพนักงานยึดของกลางได้หรือไม่ อย่างไร เป็นรายละเอียดที่โจทก์อาจนำสืบได้ในชั้นพิจารณา โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวในฟ้อง เพราะข้อเท็จจริงดังกล่าวมิใช่สาระสำคัญแห่งการกระทำผิดของจำเลย ทั้งคดีนี้เดิมจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ก่อนสืบพยาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพโดยมิได้หลงต่อสู้อ แสดงว่าจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยกฎหมาย

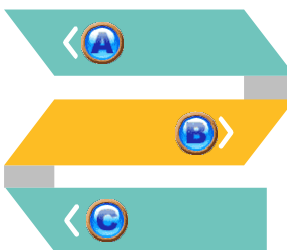
การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท

(๒.๖) ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียน หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับชื่อหมิ่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์ หรือติดมาทำยฟ้อง

ป.อ. มาตรา ๓๒๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือ ถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

องค์ประกอบสำคัญคือใส่
ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม

ฉะนั้น ถ้อยคำพูด หนังสือ
ภาพขีดเขียนหรือสิ่งอื่นอัน
เกี่ยวกับชื่อหมิ่นประมาท จึง
เป็นสาระสำคัญต่อการที่จะทำ
ให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี โจทก์
จึงต้องกล่าวไว้โดยบริบูรณ์
หรือติดมาทำยฟ้องด้วย

โดยประการที่น่าจะ
ทำให้ผู้อื่นนั้นเสีย
ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น
หรือถูกเกลียดชัง

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

- มิฉะนั้น จะเป็นฟ้องเคลือบคลุมในลักษณะที่
จำเลยไม่เข้าใจข้อหาพอสมควร มิใช่ในลักษณะ
ขาดองค์ประกอบความผิด
- **ทั้งการที่ไม่ได้บรรยายถ้อยคำพูด หนังสือ**
หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท
ดังกล่าวไว้ในคำฟ้อง ย่อมถือว่าเป็นเรื่องที่
โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษเช่นกัน

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

 ฎีกาที่ ๓๗๕/๒๕๖๒

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่น
ประมาท ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานหมิ่น
ประมาทตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ วรรคสอง โจทก์ต้อง
บรรยายไว้ในคำฟ้อง เมื่อโจทก์ที่ ๑ มิได้บรรยายฟ้องไว้ ถือว่า
ไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ที่ ๑ ประสงค์ให้ลงโทษ แม้จะฟังได้ว่า
จำเลยพูดและติดภาพถ่ายโจทก์ที่ ๑ ดังกล่าวจริง ก็ไม่อาจนำ
ข้อเท็จจริงดังกล่าวมาพิจารณาลงโทษจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ.
มาตรา ๑๕๒ วรรคสี่

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

คำว่า “กล่าวไว้โดยบริบูรณ์...” หมายถึง โจทก์ต้อง
หยิบยกถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพเขียนหรือสิ่ง
อื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาทนั้นขึ้นกล่าวใน
ฟ้อง หรือติดมาท้ายฟ้องทั้งหมด โจทก์จะมาสรุป
หรือปรับแต่งให้เป็นถ้อยคำธรรมดา หรือถ้อยคำที่
สุภาพขึ้นไม่ได้ (ฎีกาที่ ๑๒๐๘/๒๕๐๖)

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาทเกี่ยวกับ
พฤติการณ์ประกอบการกระทำให้เห็นว่าการ
กล่าวใส่ความนั้น น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสีย
ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชังนั้น ถือเป็น
สาระสำคัญของความผิด หากโจทก์ไม่บรรยาย
ถือเป็นฟ้องไม่สมบูรณ์ (ฎีกาที่ ๓๐๕๐/๒๕๔๔)

การบรรยายฟ้องคดีหมิ่นประมาท (ต่อ)

โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าเป็นการใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามนั้นด้วย เพราะถือเป็นองค์ประกอบความผิดที่สำคัญ โดยการใส่ความผู้อื่นนั้น ต้องระบุว่าเป็นใคร แต่บุคคลที่สามนั้นไม่จำเป็นต้องระบุชื่อเพราะอาจเป็นใครก็ได้ ซึ่งเป็นรายละเอียดที่โจทก์นำสืบได้ในชั้นพิจารณา (ฎีกาที่ ๘๕๔-๘๕๗/๒๕๐๖ และที่ ๒๑๗๒/๒๕๓๗)

